

BALVU NOVADA
VECTILŽAS PAGASTA
FILIĀLBIBLIOTĒKAS
DARBA PĀRSKATS
2019.GADĀ

Dzīves grāmatas lapas visas ir pilnas
ar cerībām, sāpēm, ilgām un
piepildījumu. Jālasa lapa pa lapai.
Grāmatas vāks vienmēr ir Atvērts!

Lasi to!

/Ieva Trimalniece/

SATURS

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums.....	4.lpp.
2. Finansiālais nodrošinājums.....	5.lpp.
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	5.lpp.
4. Personāls.....	6.lpp.
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	6.lpp.
6. Krājums.....	8.lpp.
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	10.lpp.
8. Novadpētniecība.....	15.lpp.
9. Projekti.....	15.lpp.
10.Publicitāte.....	16.lpp.
11.Sadarbības tīkla raksturojums.....	23.lpp.

VISPĀRĪGS BIBLIOTĒKAS RAKSTUROJUMS

Vectilžas pagasta bibliotēka ir kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā un veic pasaules kultūras mantojuma iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu.

Vectilžas pagasta bibliotēka ir izveidojusies par vienotu informācijas saņemšanu ikvienam bibliotēkas apmeklētājam, neatkarīgi no viņa sociālā, materiālā stāvokļa, vecuma un etniskās izcelsmes, saglabājot tradicionālo informācijas avotu pieejamību un piedāvājot mūsdienīgus informācijas avotus.

Vectilžas pagasta bibliotēkas apmeklējumu raksturo tas, ka pagasta iedzīvotāju skaits nemitīgi samazinās. Iedzīvotāji noveco, pagasta jaunieši darbu atrod ārpus sava pagasta un šeit atgriežas tikai nedēļas nogalēs un svētkos, ciemos pie vecākiem. Bibliotēkai ir piemērota atrašanās vieta - Vectilžas pagasta centrs. Pozitīvi ir tas, ka bibliotēka atrodas vienā ēkā ar pagasta pārvaldi, kuru ikdienā apmeklē pagasta iedzīvotāji. Apmeklējot bāriņtiesu, sociālo darbinieku, nodokļu administratori, lietvedi, pagasta pārvaldes vadītāju, pastu, tie ar prieku iegriežas arī bibliotēkā. Netālu no bibliotēkas atrodas feldšeru veselības punkts, Vectilžas sporta un atpūtas centrs, veikals. Vectilžas skolēni brauc mācīties uz Tilžas, Rekavas, Balvu un Rugāju vidusskolām, jo sakarā ar skolēnu mazo skaitu skola vairs nepastāv, bet skolas telpās kopš 2016.g. septembra atrodas Tilžas vidusskolas pirmizglītības grupa, kuru apmeklē 17 bērni. Kopš 2016.gada 15.novembra tika slēgta Vectilžas pasta nodaļa, tāpēc 1 stundu dienā Vectilžas bibliotēkas telpās pieņem apmeklētājus pasta darbiniece. Pieņemšanas darba laiks ir 8:30-9:30. Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā nav notikušas, bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

Sekojošot bibliotēkas stratēģijai (attīstības plānā) definētajiem virzieniem un uzdevumiem, Vectilžas pagasta bibliotēkā pārskata periodā izpildīti šādi punkti: četras reizes gadā tika komplektēts literatūras krājums, divas reizes gadā tika abonēta periodika.

Esmu piedalījies Balvu Centrālās bibliotēkas rīkotajos semināros,ursos, kur iegūtas jaunas un vajadzīgas profesionālas zināšanas, pilnveidotas prasmes. Tika organizēti pasākumi bērniem, „Bērnu/Jauniešu/Vecāku žūrija”, piedalīšanās Bibliotēku nedēļā, Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļā, E-prasmju nedēļā. Patīkami, ka bibliotēkas apmeklētājiem, piedaloties aktivitātēs, ir gūtas un sniegtas pozitīvas emocijas.

Bibliotēkas apmeklētāji mērķtiecīgi un aktīvi izmantojuši datu bāzes un digitālos resursus, SBA pakalpojumus. Pārskata periodā veikta analīze par iedzīvotāju skaita izmaiņām pagastā, skolēnu skaita izmaiņām, pirmskolas izglītības iestādes filiālē.

Bibliotēkas krājums 100% ir atspoguļots Balvu, Baltinavas, Rugāju un Viļakas novadu bibliotēku kopkatalogā, bibliotēkas gada pārskats tiks publicēts mājas lapā.

Vectilžas pagasta pārvalde regulāri tiek informēta par darbu un visiem notiekošajiem pasākumiem un aktivitātēm. Regulāri sniegta informācija

Ziemeļlatgales laikrakstam „Vaduguns” un citiem masu mēdijiem, kā arī sabiedrība savlaicīgi tiek informēta par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem.

FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

Tabula “Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums”

Finansējuma avots	2017. gads	2018. gads	2019. gads
Balvu CB budžets (krājuma komplektēšanai)	1129	1136	1149
Vectilzas pagasta pārvalde	509	509	509
Maksas pakalpojumi	10	34	36
Sponsorējumi, ziedojumi			
Kopā	1648	1679	1694

Bibliotēkas finansējums ir pietiekams, izmaksas uz vienu bibliotēkas lietotāju –9,2 EUR, uz vienu Vectilzas pagasta iedzīvotāju - 2,77 EUR.

MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS

Pie Vectilzas pagasta ēkas 2006.gadā tika uzcelta piebūve, kur pašreiz atrodas bibliotēka, telpu kopējā platība 60m², no tās lasītāju apkalpošanai 60m². Kopš 2009.gada 1.septembra bibliotēka ir Balvu CB filiāle. Telpas gaišas, mājīgas, gaumīgi iekārtotas, telpu apgaismojums ir labs, patīkami atrasties bibliotēkā. Bibliotēkas aprīkojums un mēbeles labā stāvoklī, nodrošina labu krājuma izvietojumu un pieejamību. Remontdarbi pārskata periodā nav veikti, bibliotēkas tehniskais stāvoklis labs.

Tabula “Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Darbinieki m (skaits)	Lietotāji m (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/neapmierinošs)	Piez.
Datori	1	5	2008.g. 2015.g.	
Plānie klienti				
Multifunkcionālās iekārtas	1		2015.g.	
Printeri				
Kopēšanas iekārtas				
Skeneri				
Citas iekārtas				

PERSONĀLS

Bibliotēkā strādā viens darbinieks - Balvu Centrālās bibliotēkas Vectilžas pagasta filiālbibliotēkas vadītāja ar pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību, strādā pilnu slodzi. Vadītāja pārskata periodā (2019.g.) regulāri piedalījās Balvu CB organizētajosursos, semināros.

Regulāri apmeklēja Balvu CB rīkotos seminārus, kur tiek doti norādījumi un ieteikumi sekmīgākam darbam bibliotēkā. Par jaunumiem un aktualitātēm, kā arī darba jautājumos lieliska sadarbība izveidojusies ar Balvu Centrālās bibliotēkas metodiķi un citiem darbiniekiem, kuri, ja rodas šāda nepieciešamība, labprāt palīdz. Par aktualitātēm tieku informēta ar e-pasta starpniecību. Saņemu informāciju par semināriem, par jaunākajām grāmatām, par kursiem, kā arī informāciju par svarīgākajiem notikumiem un citu svarīgu, bibliotēkas darbības uzlabošanai svarīgu informāciju. Informācija ir noderīga un nepieciešama. Laba sadarbība ir izveidojusies ar pārējām novada bibliotēkām.

Maija mēnesī notika darbinieku darba laika audits Balvu novada pašvaldības kultūras iestādēs, un Vectilžas pagasta bibliotēka nebija izņēmums. Sākot no 7. maija, divas nedēļas bija sīki jāuzskaita tas, ko darīju bibliotēkā darba laikā. Viss sīki pa minūtēm bija jāuzraksta darba laika uzskaites tabulā. Darba laika uzskaitē par veiktajiem darbiem (07.05.2019-10.05.2019) un (13.05.2019-17.05.2019) tika apkopota un nosūtīta norādītajam adresātam.

PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA

Bibliotēka atvērta katru darba dienu: pirmdien no 8:30-18:00, otrdien, trešdien, ceturtdien no 8:30 – 17:00, piektdien no 8:30 – 16:00, sestdienās, svētdienās slēgta.

Bibliotēka atvērta lietotājiem 40 stundas nedēļā. Bibliotēkas darba laiks atbilst iedzīvotāju interesēm. Ja kādam ir steidzama vajadzība, tad apmeklētājs tiek apkalpots ārpus darba laika, vienojoties par to iepriekš. Bibliotēkāres atvaļinājuma laikā bibliotēka ir atvērta vienu dienu nedēļā.

Bibliotēka piedāvā:

- E-iespējas, bezmaksas internets un brīvpieejas datori (ir pieejams bezvadu Wi-Fi pieslēgums). Piedāvā elektroniskās datu bāzes www.letonika.lv ; Lursoft laikrakstu bibliotēka www.news.lv
- Pateicoties valsts vienotajai bibliotēku informācijas sistēmai (VVBIS), bibliotēkā ir pieejami šādi elektroniskie resursi: bez maksas skatīties latviešu filmas portālā www.filmas.lv un ierakstus no Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas arhīviem portālā www.diva.lv; klausīties pasakas www.pasakas.net ; LNB periodikas portāls www.periodika.lv; LNB zudusī Latvija, senos zīmējumos, atklātnēs un fotogrāfijās no 19.gs. beigām līdz mūsdienām www.zudusilatvija.lv; Latviešu folkloras krātuves digitālais arhīvs www.garamantas.lv ; vortāls literatura.lv ir nozares virtuālais resurss, kurā bez mūsdienu literatūras aktualitātēm ietilpst arī apjomīga personu un literāro darbu datubāze www.literatura.lv ; Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīva audiovizuālo, foto un skaņas dokumentu digitālā krātuve www.redzidzirdilatviju.lv

- Literatūras un periodisko izdevumu izsniegšanu uz mājām, kā arī lasīt laikrakstus un žurnālus uz vietas. Printēt, kopēt, ieskenēt par noteiktu samaksu, SBA pakalpojumus u.c.

Tabula “Bibliotēkas pamat rādītāji”

	2017	2018	2019	% salīdzinot ar iep. gadu
Lietotāju skaits	167	148	124	-16%; -11%
<i>t. sk. bērni</i>	21	27	34	+26%; +28%
Bibliotēkas apmeklējums	3148	2852	2917	+2%; -9%
<i>t. sk. bērni</i>	1093	716	641	-10%; -34%
Virtuālais apmeklējums	1784	2079	1023	-50%; -16%
Izsniegums kopā	9442	8664	9215	+6%; -8%
<i>t. sk. grāmatas</i>	2934	2831	3024	+9%; -3%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	6508	5833	6191	+6%; -10%
<i>t. sk. bērniem</i>	2454	2312	2433	+5%; -6%
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pašvaldībā	37,9	35,2	29,9	-15%; -7%
t.sk.bērni līdz 18.g.	28,7	38,0	47,8	+25%; +32%
Iedzīvotāju skaits	441	420	414	-1%; -5%

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2017	2018	2019
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	30	24	42
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	13	47	9

Bibliotēkas apmeklētāji labprāt izmanto SBA pakalpojumu. Lasītājs atnāk ar grāmatu sarakstu, parasti nekavējoties veicu grāmatu pasūtījumu no citām Balvu novada bibliotēkām. Paanalizējot sarakstu, kādas grāmatas tiek pieprasītas no citām bibliotēkām, secinu, ka cilvēkiem patīk konkrētas, psiholoģiska rakstura grāmatas, daiļliteratūra, kā arī, piemēram, grāmatas krievu valodā.

Lai apmierinātu bibliotēkas lietotāju pieprasījumu, no Balvu CB šogad tika izsniegtas 14 grāmatas un 10 žurnāli. No Briežuciema bibliotēkas 1 grāmata, Baltnavas bibliotēkas 4 grāmatas, Tilžas bibliotēkas 10 grāmatas, Medņevas

bibliotēkas 3 grāmatas. No Vectilžas bibliotēkas tika izsniegtas 9 grāmatas- 1 grāmata Balvu Centrālajai bibliotēkai, 7 grāmatas Briežuciema bibliotēkai un 1 grāmata Tilžas bibliotēkai.

Vectilžas pagasta bibliotēkas apmeklējumu raksturo un ietekmē tas, ka katru gadu bibliotēkas lietotāju skaits samazinās, apmeklējumu un izsniegumu skaits šogad, kaut nedaudz, bet palielinājies. Tā pamatojums: iedzīvotāju skaita samazinājums, iedzīvotāji mainījuši dzīvesvietu, darbavietu, dažiem, piemēram, vecākā gada gājuma cilvēkiem, pasliktinās redze, vecākā paaudze pamazām sarūk, pagasta jaunieši darbu atrod ārpus sava pagasta un šeit atgriežas tikai nedēļas nogalēs un svētkos, apciemojot vecākus. Iedzīvotāju dzīves apstākļi pamazām uzlabojas, daudziem mājās jau ir datori ar interneta pieslēgumu, līdz ar to samazinās apmeklētāju skaits pie bibliotēkas datoriem. Šogad ir palielinājies bērnu skaits, kas apmeklē bibliotēku. Neskatoties uz to, liela daļa iedzīvotāju izmanto priekšrocības, ko sniedz bibliotēka - bezmaksas internets, periodikas un grāmatu izsniegšana vai interesējošās informācija saņemšana un lasīšana uz vietas. Piemēram, bezvadu internets ir pieejams arī ārpus bibliotēkas telpām (bez darba laika ierobežojuma), šo pakalpojumu var izmantot arī neregistrēti bibliotēkas lietotāji.

2019.gadā bibliotēkas lietotājiem sniegtas 45 uzziņas par rakstniekiem, dzejniekiem, par sapņu nozīmi, par autobusu sarakstiem, par telpaugiem, par folkloru, par grāmatas esamību bibliotēkā, gadskārtu ieražām, par dabu, laika ziņām, dzīvniekiem. u.c. Uzziņas tiek sniegtas bibliotēkā uz vietas vai ar e-pasta starpniecību, kā arī telefoniski. Informācijas iegūšanai tiek izmantoti interneta resursi, bibliotēkas fonds, enciklopēdijas, vārdnīcas, elektroniskais katalogs, tematiskās mapes, datu bāzes, kā arī seriālizdevumi. Pieprasītās uzziņas cenšos sameklēt uzreiz, bet, ja apmeklētājam nav laika gaidīt, tad atnāk nākamajā dienā vai arī informācija tiek nosūtīta ar e-pasta starpniecību. Ja nepieciešams, palīdzu sameklēt vajadzīgo informāciju internetā vai arī norādu, kur tieši to var sameklēt. Pagasta iedzīvotāji bibliotēkā var iepazīties ar Balvu novada pašvaldības jaunāko informāciju, laikrakstu „Balvu Novada Ziņas,” gan arī apmeklējot Balvu novada mājaslapu www.balvi.lv. Bibliotēkas pakalpojumus ar prieku izmanto tālmācības un nepilna laika studenti, rakstot studiju darbus un diplomdarbus, jo šeit var saņemt informāciju, kurai nav pieejas no mājas interneta, piemēram, datu bāzes www.letonika.lv; www.lursoft.lv.

Konsultācijas apmeklētājiem par internetu, Balvu CB elektronisko katalogu, novadpētniecības datu bāzi, darba meklējumiem, Latvenego norēķiniem, internetbanku izmantošanu u.c. sniedzu individuāli. Aptaujas anketas, pētījumi 2019.gadā par bibliotēkas kvalitāti netika veikti. Bibliotēka ir pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem, kā arī jaunajām māmiņām ar bērnu ratiņiem.

KRĀJUMS

Bibliotēkas krājumu veido grāmatas, seriālizdevumi, elektroniskie dokumenti, interneta resursi : bezmaksas elektroniskās datu bāzes Letonika un News. Datu bāzes var izmantot tikai bibliotēkā. Krājuma komplektēšanas mērķis - ar nepieciešamajiem iespieddarbiem apmierināt visas lietotāju intereses un pieprasījumus. Ar aktuālu, lietotājiorientētas bibliotēkas statusam atbilstošu krājumu veicināt ekonomisko un sociālo attīstību, mūžizglītību pagastā. Par pašvaldības naudu grāmatas tiek iegādātas apgāda „Zvaigzne ABC” grāmatu veikalā Balvos un elektroniski iepriekš tiek pasūtītas mājas lapā www.virja.lv/lv

Bibliotēkas krājums 100% ir atspoguļots Balvu, Baltinavas, Rugāju un Viļakas novadu bibliotēku kopkatalogā. Krājuma glabāšanas un uzturēšanas princips: brīvpieejas materiāliem jābūt labā stāvoklī un mūsdienīgiem, jo tas tiks izmantots labāk nekā krājums ar nolietotu un saturā novecojušu literatūru. Ne mazāk svarīgs process krājuma komplektēšanā ir rekomplektēšana – literatūras atlasīšana un norakstīšana, šogad grāmatas netika norakstītas. Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2017	2018	2019
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1120	1136	1149
<i>t.sk. grāmatām</i>	680	700	700
t.sk. bērnu grāmatām	201	471	179
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	440	436	449
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	2,56	2,70	2,77
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1357	1754	1393

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2017	2018	2019
Jaunieguvumi kopā	423	269	124
t.sk. grāmatas	101	269	124
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	20	42	42
<i>t. sk. bērniem</i>	26	111	32
Izslēgtie dokumenti	417	1067	327
Krājuma kopskaits:	6113	5607	5704
<i>Grāmatu krājuma apgrozība</i>	0,60	0,70	1,62
Periodisko izdevumu apgrozība	5,18	3,80	4,12

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums”

Dabubāze	2017	2018	2019
Letonika	27	114	61
News	1	0	49

Datubāze Letonika tiek izmantota krustvārdu mīklu minēšanai, var piedalīties Letonikas konkursos, pildot praktiskos darbus dabas zinību priekšmetos, rakstot zinātniski pētnieciskos darbus, studiju un kvalifikācijas darbus, kā arī bērni nāk meklēt interesējošu informāciju, izmanto vārdnīcas, enciklopēdijas u.c. Krājuma un datubāzu popularizēšana notiek individuāli.

Darbs ar parādniekiem – problēma, kas ietekmē sniegtā pakalpojuma kvalitāti ir klienti, kuri neievēro grāmatas nodošanas termiņus. Darbs ar parādniekiem tiek veikts, tiek atgādināts mutiski vai nosūtot atgādinājuma vēstuli e-pastā, www.draugiem.lv; www.facebook.com, kā arī atgādinot telefoniski vai cilvēku satiekot. Pagastā cilvēki viens otru pazīst, un tas atvieglo darbu ar parādniekiem.

DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

Bibliotēkā šogad reģistrēti 34 bērni un jaunieši vecumā līdz 18 gadiem. Salīdzinot ar 2018.gadu, par 7 bērniem un jauniešiem vairāk, lasītāju - skolēnu skaits samazinājies. Diemžēl uz lasītāju skaitu atsaucas bērnu skaita samazināšanās, jo vairs nepastāv Vectilžas pamatskola sakarā ar mazo skolēnu skaitu, bet skolas telpās kopš 2016.g. septembra atrodas Tilžas vidusskolas pirmizglītības grupa ar 17 bērniem. Bērni brauc mācīties uz Tilžas, Rekavas, Rugāju vidusskolām un skolas autobuss, tālu dzīvojošus bērnus pēc stundām uzreiz aizved mājās, un viņiem vairs nav brīvā laika tieši Vectilžas bibliotēkas apmeklēšanai. Apmeklējumu skaits palielinās vasarā un brīvlaikā. Vectilžas pagasta bibliotēkā ir iekārtots stūrītis bērniem- vismazākajiem apmeklētājiem – pirmsskolas vecuma bērniem. Stūrītis ir viegli atpazīstams pēc noformējuma.

Mazie lasītāji var paspēlēties ar rotaļlietām, likt puzzles, apskatīt grāmatas, zīmēt, krāsot krāsojamās lapas.

Bērniem tiek organizētas grāmatu izstādes. Bērni un jaunieši saņem konsultācijas un ieteikumus, kā izmantot bibliotēkas pakalpojumus, bieži prasa konsultācijas par datoru lietošanu, konsultācijas informācijas meklēšanā sniedzu individuāli.

Gada laikā krājums papildināts ar 32 jaunām un skaistām grāmatām bērniem, jauniešu un pieaugušo grāmatu plaukti papildināti ar 92 saturiskām un jau aktīvi lasītām grāmatām. Pasūtīti žurnāli „Ilustrētā junioriem”, „Spicīte”, „Pūcīte”. Iepērkot jaunās grāmatas, iegādājos grāmatas jauniešiem, skolēniem un grāmatas vismazākajiem lasītājiem. Krājums tiek papildināts latviešu valodā. Mazajiem lasītājiem ļoti būtisks ir grāmatas vizuālais noformējums, tāpēc, pērkot grāmatas, šis faktors tiek ņemts vērā. Skolēni mazāk izmanto iespieddarbus, bet, pildot uzdevumus, tomēr visbiežāk atbildes meklē tieši interneta resursos.

Regulāri tiek organizēti dažādi pasākumi, izstādes bērniem un jauniešiem. Rakstnieku, dzejnieku un tematiskās gadskārtu izstādes, lai bērni var vairāk uzzināt par ievērojamu cilvēku dzīvi un ne tikai. Bērniem ļoti patīk apskatīt kolekciju un rokdarbu izstādes. Pasākumos izmantoju enciklopēdijas un bērnu krāsainās bilžu grāmatiņas. Sadarbība ar Tilžas vidusskolas Vectilžas pirmizglītības grupu ir laba - pasākumu lielākie apmeklētāji un atbalstītāji ir tieši bērni.

„Mūsu mazā bibliotēka”- šajā projektā piedalījās 6 bērni. Katram bērnam bija jāizlasa 6 grāmatas: „Vista vai ola”, „Nenotikušais atklājums”, „Lūdzu, apskauj mani”, „Brīnumu gredzens”, „Uzvāri man pasaciņu”, „Sniegbaltais un ogļmelns”. Bērniem ar lasīšanu veicās ļoti dažādi, taču ar uzdevumu veiksmīgi tika galā visi! Lasīšanai projektā „Mūsu mazā bibliotēka” tika piedāvātas izdevniecības „Liels un mazs” grāmatas, kas bija domātas bērniem no 4-8 gadu vecumam. Piedaloties šajā projektā, katrs dalībnieks saņēma dāvanā jauku darba burtnīcu ar uzdevumiem. Darba burtnīcā bija iekļauti uzdevumi, kas rosina bērnus zīmēt, rakstīt, minēt mīklas, spēles, veidot, līmēt, fantazēt – labi pavadīt laiku. Pildot uzdevumus darba burtnīcās, bija jāatgriežas pie izlasītajām grāmatām un pasaku varoņiem, kas palīdzēja izprast izlasītos stāstus, skatīt un iztēloties savus zīmējumus. Katram bērnam tika uzdāvināts pa vienai skaistai grāmatai.

2019.gada dzīvnieks ir dzeltenā zemes Cūka „Bērnu izkrāsotie rukši”

Bērniem pasaku grāmatu izstāde „Pastaiga pasaku pasaulē”

Bibliotēku nedēļā bibliotēkā ciemojās pirmsskolas vecuma bērni kopā ar skolotāju D.Ģlaudū. Kamēr bērni iepazinās ar izstādē izliktajām grāmatām, bibliotēkā iegriezās Pasaku vecmāmiņa! Tā bija varen jauka tikšanās gan ar bērniem, gan ar pasakām, gan ar ieskatu Pasaku vecmāmiņas bērniības gaitās. Kopā ar bērniem vecmāmiņa ar prieku pārlapa grāmatas „Lācēna Villija brīnumainie atklājumi mežā” lappuses. Visi uzzināja ļoti daudz jauna, piemēram to, ka kopā ar skudrām skudru pūznī dzīvo arī laputis! Tas tik bija atklājums! Iepazīstoties ar lāču izmēriem dabā, izrādījās, ka daži bērni jau ir sasnieguši brūnā lāča auguma izmērus, bet daži krietni pārauguši zaķus! Tad nu gan bija jautra mērīšanās! Tikšanās noslēgumā bērniem tika uzdāvinātas krāsojamās grāmatas un saldumi! Visi jautri pavadīja laiku un sirsnīgi atvadījās līdz nākamajai tikšanās reizei, jo Pasaku vecmāmiņai vēl daudz pasaku krājumā, bet bērniība nav iedomājama bez pasakām un pasaku krājumiem bibliotēkās.

Pirmsskolas vecuma bērnu radošie darbi „Izkrāso pavasari”

Tilžas vidusskolas pirmsskolas grupiņas bērni kopā ar skolotāju D.Ģlaudu ciemojās Vectilžas pagasta bibliotēkā. Izglītojošā projekta ietvaros „Mūsu mazā bibliotēka” ,kas īpaši domāts pirmsskolas un jaunākā vecuma bērniem, mazajiem lasītājiem bija jāizlasa 6 grāmatas. Saruna par izlasītajām grāmatām, kuras bērniem visvairāk patika, izvērtās ļoti interesantā dialogā, kur bērnu stāstījumos atspoguļojās izlasītais, kas savukārt raisīja ļoti interesantas un izglītojošas pārdomas. Noslēgumā noskatījāmies multfilmu „Ezītis miglā”, kas mazajiem skatītājiem ļoti iepatikās. Tavu brīnumu,, pēc multfilmas noskatīšanās Ezītis slepeni bibliotēkā bija atstājis savu speciāli sarūpētu saišķīti ar saldumiem, ar ko uzciņāt bērnus!

Liieldienas – pirmsskolas vecuma bērnu radošie darbi.

Pasākums pirmsskolas vecuma bērniem „Dzejas lasījumu stunda bērniem”. Ļoti jauka, aizraujoša Ievas Samauskas, Viviannas Marijas Stanislavskas mīklu dzejoļu grāmata „Vecis iet pa dārzu, pankūkas bārdā,” kur ar dzejoļu palīdzību bērni varēja minēt mīklas un uzzināt, kas ir kustīgais kamols, kas ir ākstiņš uz vienas kājas, kas ir mučiņa, kas ir tuntulis, kā arī daudzas citas dzejoļu mīklas. Bērniem priekšā tika lasīti dzejoļi, tad katrs izvēlējās savu mīļāko mīklu dzejolīti, kurš patika vislabāk, un katrs varēja izkrāsot savu dzejolīti (zīmējumu) pēc sirds patikas!

Šogad 17. gadu bibliotēka piedalās projektā KKF „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija - 2019”. Bibliotēkas telpās notika skaļā priekšā lasīšana mazajiem pirmsskolas bērniem, kur vienu dienu nedēļā lasījām kādu no „Bērnu žūrijas” grāmatām un pēc tam pārrunājām izlasīto un, protams, krāsojām pasaku varoņu attēlus.

„Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļā” – pirmsskolas vecuma bērniem tika lasīts fragments no A.Lindgrēnas grāmatas „Grāmata par Pepiju Garzeķi”, „Pepija svin dzimšanas dienu”.

Lasīšanas veicināšanas pasākumi bibliotēkā tiek organizēti ar bērnu aktīvu līdzdalību. Ļoti svarīgi sarunāties ar bibliotēkas apmeklētājiem, jo tas ir labākais veids, kā vislabāk izzināt, saprast un izjust skolēnu un jauniešu vēlmes un intereses, kas savukārt palīdz iegādāties tās grāmatas, kas tiešām tiks lasītas.

NOVADPĒTNIECĪBA

Dažādās mapēs tiek apkopoti materiāli par Vectilžas pagastā notiekošo. Informācija tiek vākta no elektroniskajiem resursiem, arī no vietējā Ziemeļlatgales laikraksta „Vaduguns”. Galvenie virzieni novadpētniecības jomā: pagasta šodienas, kultūras norises, Sporta un atpūtas centrs, Tilžas vidusskolas pirmizglītības grupa, Vectilžas bibliotēka, pagasta iedzīvotāji. Novadpētniecības materiālu mapes pieejamas izmantošanai ikvienam bibliotēkas apmeklētājam, kas interesējas par kādu konkrētu, sev interesējošu tematu. Materiāli ir apkopoti, sistematizēti un lietotājiem brīvi pieejami novadpētniecības plauktā (mapes, albūmi). Ir apkopota informācija par novadpētniecības materiāliem tiešsaistē - Balvu reģiona kultūrvēstures datubāzē. Turpinās materiālu vākšana un apkopošana par Vectilžas pagastu.

PROJEKTI

Latvijā bērnus aktīvai lasīšanai apvieno LNB Bērnu literatūras centra izstrādāta lasīšanas veicināšanas programma „Bērnu/Jauniešu/Vecāku žūrija.” Vectilžas pagasta bibliotēka šajā programmā piedalījās jau 17. gadu.

Šogad programmā piedalījās 17 bērni un 2 pieaugušie. Piedaloties šajā projektā, bibliotēka tiek pie jaunām un skaistām grāmatām, bet bērni dodas aizraujošā ceļojumā grāmatu pasaulē. Pēc grāmatu izlasīšanas bērniem ir iespēja izvērtēt, kurai grāmatai piešķirt 1., 2. vai 3. vietu. Anketu aizpildīšana nesagādāja nekādas problēmas. Bibliotēkas vadītāja palīdzēja pašiem mazākajiem ekspertiem aizpildīt anketu - mazais eksperts stāvēja blakus, bet vadītāja, uzdodot jautājumus no anketas, pierakstīja viņa atbildes. Patīk, ka aizpildīt anketu var tikai ar speciālo autorizēšanas kodu, vairs nevajag tērēt laiku, izvēloties novadu un rakstot bibliotēkas nosaukumu.

Pozitīvi ir tas, ka automātiski uz bibliotēkas e-pasta adresi atnāk paziņojums par anketas aizpildīšanu ar norādītu dalībnieka vārdu, uzvārdu. Šajā gadījumā bibliotēkas darbinieks var būt pilnīgi pārliecināts, ka anketa ir aizpildīta.

Šogad Vectilžas pagasta bibliotēka piedalās projektā „Mūsu mazā bibliotēka”. „Mūsu mazā bibliotēka” ir domāta 4-8 gadus veciem bērniem. Projektā ir iekļautas sešas bilžu grāmatas, šīs grāmatas ir piemērotas bērniem, kuri vēl tikai mācās lasīt. Grāmatas iegādātas par pašvaldības naudu (35eur).

PUBLICITĀTE

Apmeklētāju informēšanai pie bibliotēkas ir plāksne ar bibliotēkas nosaukumu „Vectilžas pagasta bibliotēka”, darba laiks, kā arī par bezvadu interneta Wi-fi pieejamību informē uzraksts pie bibliotēkas durvīm. Informācija par bibliotēkā

notiekošajiem pasākumiem tiek izplatīta ar afišu palīdzību, kas tiek uzlikta bibliotēkā, pagasta telpās, pie afišu dēļa ciema centrā. Informāciju par bibliotēku var atrast mājas lapā biblioteka.lv/vectilza, <https://kulturasdati.lv/> . Bibliotēkā pieejama atsauksmju un ierosinājumu grāmata.

Jaunu lasītāju piesaistes, pastāvīgo lasītāju interešu paplašināšanas, kā arī literatūras popularizēšanas nolūkos bibliotēkā tiek organizēti dažādi pasākumi un izstādes. Literatūras izstādes cenšos veidot tā, lai tās būtu interesantas un piesaistītu apmeklētājus ar interesantu citātu vai aktuālu domu graudu. Kā jau katru gadu, tradicionāli bibliotēka aicina apmeklētājus piedalīties „Bibliotēku nedēļā”, lasīšanas veicināšanas programmās „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, „Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa”.

Visa gada garumā bibliotēkā ir apskatāmas dažādas izstādes un apmeklējami vairāki pasākumi. Daži foto mirkļi no bibliotēkas dzīves...

12.janvārī – Japāņu rakstniekam Haruki Murakami – 70 (1949)

„Esmu cilvēks, kuram vajadzīgs laiks un, kurš nevar skaidri domāt, ja domas nav izpaudis rakstos. Lai saprastu, ko man nozīmē skriet, man tas šādējādi – pašrocīgi – jāuzraksta teikumos.”
/Haruki Murakami/

13.janvārī – Latviešu rakstniecei Dzintrai Žuravskai – 80 (1939)

Janvāris - „Anekdote ir kā pipariņš- piedod ikdienai joka asumiņu!” Izstādē uzlikta grāmata ar anekdotēm.

2.februāris– Sveču diena „ Lai gads būtu labs, Sveču dienā jābūt mazliet saulei, mazliet sniega pikām no debess jānokrīt, mazliet palāsēm no jumta malas jānopil. Un pašiem jāliksmo, jādzied un jādarina sveces.” /L.t.t/

2.februārī– grafiķei, bērnu rakstniecei Margaritai Stārastei 105 (1914-2014)

„Ar grāmatām mēs laikā un telpā paplašinām un padziļinām savu dzīvi.”

23.februārī vācu rakstniekam Ēriham Kestneram – 120 (1899-1974) „Cilvēka dzīve nesākas ar naudas pelnīšanu. Nesākas un arī nebeidzas. Šo visiem zināmo patiesību es neatgādinu, lai mācītu jūs dzīvot pēc gatavas receptes vai arī lai jūs saskumdinātu. Pasarg, Dievs! Es tikai vēlos, lai jūs būtu laimīgi, lai jūs par dzīvi priecātos līdz sirds dziļumiem, lai spētu smieties tā, ka asaras saskrien acīs.”/Ē.K/

Sveču liešanas meistares Vivitas Višņekovas „Sveču izstāde”

8.marts – Starptautiskā sieviešu ieviešu diena – „Sieviete...tu bagāta - ir par ko lūgt, ko sargāt, tu bagāta – tev ir ko mīlēt, lolot, tu bagāta ja vari mīlot piedot, tu bagāta ja vari dot un ziedot.” /I.Tora/

23.martā- rakstniecei Aīdai Niedrai – 120 (1899-1972) „Lejā, kur kalns izbeidzās līdzenumā, tecēja mazs, skaidrs avots. Tam ļaudis neļāva aizsērēt – šinī ūdenī mazgājoties, acis kļuva spožas un gaišas. Ūdens dziedināja. Pie avota nāca ļaudis arī no tālienes, un iemītā taka nekad neaizauga zālēm, ļaužu kājas to mīdīja gadu no gada.” /A. Niedra/

Jaunāko grāmatu izstāde: „Literatūras galvenais uzdevums – pateikt mums patiesību par mums, stāstot par cilvēkiem, kuri nekad nav eksistējuši.” /Stīvens Kings/

8.aprīlī - latviešu dzejniecei, komponistei un teicējai Bronislavai Mārtuževai – 95 (1924-2012).

21.aprīlī – Lieldienas. ”Klausījos, brīnījos, kas aiz kalna gaviļēja: Lieldieniņa braukšus brauca, asnus veda vezumā”. /Latv.t.dz./

2.maijā– dzimusi latviešu dzejniece un tulkotāja Dagnija Dreika (1951) „Kad tas Dundulis, Tarškutis vai Blizgulis bliež, neviens nevar justies drošs, ka netrāpīs viņam.” /Sens leišmaliešu teiciens./

2.maijā - latviešu rakstniekam Alfredam Dziļumam - 112 (1907-1976) „Krūze nokrita uz grīdas un pāršķīrās divās daļās. Abas puses šūpodamās palika pie saimnieces kājām gulēt. Nate mazliet satrūkās. Viņa pieliecās, paņēma krūzi rokās un apskatīja plīsumu. Trauks bija pašķīries taisni tajā vietā, kur toreiz Ēriks to ieplēsa. Jēča iemīlētā lauska vēl stāvēja savā vietā. Nate uzmanīgi salika krūzi kopā, saspieda, un tagad tā izskatījās gluži vesela. Lūk, būtu nu tāda laime kā toreiz Jēcim, tad varētu trauku atkal salīmēt! Bet vai tas atmaksāsies? Tā jau ir veca, nolietota krūze. Sen tai laiks bija gulēt sētmalē vai zem klēts pie citiem suķiem...”

6.maijā – rakstniekam Jānim Klīdzejam – 105 (1914-2000) „Katram cilvēkam ir tikai vienas pašas dzīves laiks. Jo ātrāk kāds atrod to vietu, no kuras viņš var sākt mazliet priecāties par savu dzīvi, jo tam vairāk tiek no visa kā, ko viņš no dzīves vēlējies.” /J.Klīdzejs/

12.jūnijā – dzejniecei Annai Rancānei – 60 (1959) „Nez kā putni var lidot, debesis neievainojot, vārīgo audumu nieieplēšot?” /A.Rancāne/

23.jūnijs – Līgo diena

24.jūnijs – Jāņu diena

„Jāņu ugunskurs, jākur kalna galā, tad Dieviņš ugunscura pelnos naudu kaisa.” /Latv.t.tic./

Anetes Arules deкупāžas darbu izstāde. Dekupāža ir veids, kā rast baudu dvēselei un sirdij, jo pats darbošanās process ir aizraujošs un patīkams. Toties rezultāts ir saistīts ar milzīgu gandarījumu, jo, radot darbus, var pielietot savu fantāziju.

Jaunāko grāmatu apskats

15.jūlijā angļu rakstniecei Airisai Mērdokai – 100 (1919-1999): „Ak vai, cik grūti būt jaunam. Realitāte ir fantasmagorija, iztēle ir reālāka par apkārtējo īstenību, tu esi tik viens, tik bezgala viens – un meklē galvenās atbildes. Savas bailes tu slēp aiz pašapziņas maskas un nešaubies par to, ka pasaule ir sazvērējusies aizvilināt tevi prom no pareizās takas. Tu meklē neatrodamo, tu meklē tumsā savu seju, pats juzdams, ka staigā pa naža asmeni...”

Lasīt Airisu Mērdoku vienmēr ir īsta bauda, viņas radītais sociālais kosmos ne vien žilbina un sajūsmīna, bet arī vedina lasītāju ieskatīties sevī pašā – pārsteigumi allaž gaida arī tur.” /Silvija Brice, tulkotāja/

Septembris – dzejas mēnesis „Atkal ābolos – rudens svaros vēl viens vasaras gājums ir likts, viņi rāda, kas labi darīts, kas ir aplams bijis, kas slikts. Reizēm ābolos – rudens svaros arī pilnmēness šūpoties nāk: zvaigznes, vēju, gājputnu balsis – visu nosvērt šie svāri māk.” /K.Apškrūma/ Septembris ienāk ne tikai ar košām rudenīgām lapām, bet arī ar daudzveidīgu, krāsainu dzeju.

15.oktobrī - rakstniecei Norai Ikstenai – 50 (1969): „Šajā dienvidu naktī, aizmiegot istabā, kuras grīda noklāta ar ābolu ražu, bērniības atmiņa liegi uzvējo dzimtenes smaržu. Starp miegu un nomodu tā atgādina, cik vēl ciešāk mīlu pirmējo dzimteni, otrējo atrazdama. Mums, joprojām slēptiem viensētniekiem, noslēgtajiem baltiešiem, Gruzijā atveras sirds slūžas. Pati sevi ne reizi vien esmu pieķērusi pie domas, ka te, Dievmātes draudzenes klēpī, man jādomā skaidrāk un īstāk. Jādomā

neikdienišķāk, mēģinot citādo pieņemt par savējo un savējiem piešķirt citādā vaibstus. Jādomā līdzī, ko domā sveši ļaudis, jāizlaužas no dzimtenes vēlējuma – šo domāja, to domāja, sveši ļaudis daudz domāja, ko domāja sveši ļaudis, to tu līdzī nedomā.”
/N.Ikstena/

7.novembrī rakstniekam Kārlim Skalbem – 140 (1879-1945): „Es nepieminu ļaunu. Viņi vēl nezina kā sāp. Viņi grib redzēt sāpes un priecāties, kad kaķis mokās. Gan dzīve ievainos viņu, jaunās dvēseles un tie zinās, kā sāp.” /Kaķīša dzirnavas/

„Ziemeļvalstu autoru grāmatu izstāde”.

„Vineta Ločmeles dekupāžas darbi”. Kā pati Vineta stāsta: „Ar dekupāžu sāku nodarboties, jo iepatīkās Anetes Arules dekupāžas darbi. Tieši viņa man vēlāk arī iemācīja dekupāžas noslēpumus. Tā nu es sāku ar to nodarboties.” Vineta darbi ir veikti salvešu dekupāžas tehnikā. Ar salvetēm var apgleznot kafijas bundžiņas, pudeles, šķīvjus un daudz ko citu! Izstāde daudzos apmeklētājos raisīja jautājumu par dekupāžas tehniku, katram tā vien gribējās pieskarties arī darbu radīšanas procesā, jo Vineta darbi ir pārsteidzoši skaisti, kas aizrauj iztēli!

25.decembrī – Ziemassvētki: „Es ticu, ka ir debesis, kur laimes bērni mīt, kur saulīte daudz spožāki un mīlīgāki spīd. Es ticu, ka ir brīnumi, kas necerēti nāk, un daiļu sapņu pasauli ap sevi radīt māk. Es ticu, ka ir laimība, kas svētās liesmās mirdz; Un, ja tā visa nebūtu, vai justu mums tad sirds? “ /Jānis Poruks/

Ivetas Bombānes „Adīto, mīksto rotaļlietu kolekcija”. Garajos rudens un ziemas vakaros Ivetai ir kāda interesanta aizraušanās - mīksto rotaļlietu darināšana.

Ir tik patīkami, ka cilvēkus vieno grāmatas- pilnas ar stāstiem, pasakām, dzeju un neticamiem atmiņu stāstiem, taču vēl jaukā, ka cilvēki no bērnības, it kā rotaļājoties, bet ar interesi pievēršas grāmatām, un tas priecē!! Mani ļoti patīkami pārsteidza bibliotēkas pašu mazāko lasītāju apciemojums Ziemassvētkos! Ir tik jauki tikties un priecāties par kopā būšanu gan kopīgi lasot grāmatas, gan svinot svētkus- mazus un lielus un, galvenais, redzēt, kā aug jaunā lasītāju paaudze! Pateicos, mīlie, mazie un lielie lasītāji! Mūsu tikšanās arī kļūst par mūsu skaistiem atmiņu stāstiem - priecāšos arī turpmāk veidot aizvien jaunas un interesantas tikšanās ar jaunām grāmatām un ļoti priecājos, ka bibliotēka ir kļuvusi par mūsu skaisto ceļojumu kuģi uz brīnumaino Grāmatu Pasauli! Pateicos par saldiemi un mīļiem sveicieniem!

Kopš 2016.gada novembra mēneša bibliotēkas telpās apmeklētājus pieņem pastnieks vienu stundu dienā (8:30-9:30).

Ir ļoti patīkami, ka bibliotēkas apmeklētājus interesē ne tikai grāmatu, periodikas lasīšana un informācijas meklēšana, bet patīk piedalīties izstāžu veidošanā un ar interesi tās aplūkot. Izstādes ir lielisks bibliotēkas dzīves dažādošanas veids, kas neuzkrītoši pastāsta par jaunākajiem literatūras papildinājumiem, rakstnieku, dzejnieku, ievērojamu cilvēku nozīmīgajām dzīves un radošā darba jubilejām, kā arī vietējo iedzīvotāju un amatnieku rokdarbiem un pārsteidzošajiem hobijiem. Slaveniem rakstniekiem un valodniekiem veltītas izstādes, tematiskās, rokdarbu un vietējo kolekcionāru izstādes uzrunā visus bibliotēkas apmeklētājus no jaunākās līdz vecākajai paaudzei. Šogad bibliotēkā pavisam izlikta 48 izstādes, kurās tika aptvertas daudz un dažādas tēmas. Priecājos, ka Vectilžas pagastā dzīvo cilvēki, kuri nesēž, rokas klēpī salikuši, bet dara brīnumu lietas: veido personīgās kolekcijas un dalās ar tām, piedalās izstādēs, ļaujot ar saviem darbiem iepazīties arī citiem pagasta iedzīvotājiem un bibliotēkas apmeklētājiem. Liels prieks, ka arī sarežģītākos laikos cilvēki atrod brīvus mirkļus, radīt iedvesmojošas lietas. Parasti viena izstāde ilgst mēnesi, taču bieži vien tiek izlikta divas un pat trīs tematiskās izstādes vienlaikus.

Grāmatas un citus materiālus var rezervēt pa tālruni 64546327 vai e-pastu anni3@inbox.lv. Balvu, Baltinavas, Rugāju un Viļakas novadu bibliotēku kopkatalogs, kas nodrošina informācijas meklēšanu elektroniskajā kopkatalogā: <http://balvi.biblioteka.lv/Alise>.

Vectilžas pagasta bibliotēkas lietotājiem sniedzu individuālas konsultācijas: darbam ar datoru un internetu, datubāzu izmantošana un pakalpojumu izmantošana e-vidē.

SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS

Tā kā Vectilžas pagasta bibliotēka atrodas vienā ēkā ar pagasta pārvaldi, tā iesaistās pasākumu tapšanas procesā. Pastāvīga sadarbība notiek ar Vectilžas pagasta pārvaldi - gan materiāli, gan finansiāli, gan iesaistot tās darbiniekus bibliotēkas ikdienas dzīvē. Pastāvīga sadarbība ir ar Vectilžas pagasta Sporta un atpūtas centra organizatori Marutu Aruli. Bibliotēka regulāri sadarbojas ar Tilžas vidusskolas Vectilžas pirmizglītības grupas audzinātājiem un bērniem. Sadarbība notiek ar Balvu Centrālo bibliotēku, kā arī visām citām novada publiskajām bibliotēkām. Visbiežāk tā ir metodiskā palīdzība, konsultēšanās par bibliotēkas darbu, uzdevumu veikšanu, SBA u.c.